

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ
Úřad ČČK
169 00 Praha 6, Rozdělovská 63

TISKOVÁ ZPRÁVA ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE Z 21.06.2024

165. VÝROČÍ BITVY U SOLFERINA – 165 LET OD VSTUPU LIDSKOSTI NA BITEVNÍ POLE

24. června uplyne 165 let od bitvy u Solferina, která se stala impulsem k založení Červeného kříže a zásadní změně nahlížení na ochranu obětí ozbrojených konfliktů.

24. června 1859 se poblíž severoitalského Solferina odehrála jedna z tisíců bitev lidské historie. Střetlo se v ní 300 tisíc vojáků a po 15 hodinách boje zůstává na bitevním poli bez pomoci na 40 tisíc raněných a umírajících.

Bitva u Solferina se nezapsala do historie uvedenými čísly, ale tím, že obraz jejích humanitárních následků vedl Švýcara *Henri Jeana Dunanta* k zorganizování improvizovaného ošetřování všech raněných – vítězů i poražených – a především k myšlence na to, jak podobným situacím předejít. Rozhodl se založit organizaci, která by v době válek ošetřovala raněné bez ohledu na jejich příslušnost, a dále navrhl, aby byla přijata mnohostranná mezinárodní úmluva, která by zakotvila pravidla pro ošetřování raněných vojáků a ochranu zdravotníků.

Připomínáme si historický okamžik, který vedl k založení organizace Červeného kříže a přijetí první z tzv. Ženevských úmluv, základu soudobého mezinárodního humanitárního (válečného) práva, okamžik, kdy na bitevní pole vstoupila lidskost.

Tento okamžik od základu změnil nahlížení na ochranu obětí ozbrojených konfliktů.

Všechny státy a bojující strany světa jsou již více než půldruhého století vázány povinností ošetřovat raněné a nemocné civilisty i bojovníky pouze podle naléhavosti jejich zranění či nemoci. Nebere se tedy v úvahu, jestli péči potřebují vítězové nebo poražení, útočníci nebo obránci, muži či ženy, nezáleží ani na jejich předchozím chování. Záleží jen na jejich zdravotním stavu. Stejně tak jsou všechny státy a bojující strany povinny chránit zdravotníky a zdravotnická zařízení bez ohledu na to, koho ošetřují.

Později byla ochrana rozšířena i další skupiny obětí ozbrojených konfliktů. A i pro ně – válečné zajatce či civilisty – platí stejná zásada nestrannosti: pokud již nebojují nebo nebojovali nikdy, jsou chráněni před útokem a náleží jim pomoc bez ohledu na to, s kým sympatizují, jaké jsou rasy, vyznání, na čí straně stojí nebo koho podporují (jinak, než přímou účastí na ozbrojeném konfliktu).

165 let lidstvo konsenzuálně vytváří pravidla pro vedení válek chránící ty, kteří nejsou na bojové činnosti přímo účastni nebo z ní byli vyřazeni. Všechny státy a bojující strany jsou povinny normy mezinárodního humanitárního práva za **všech** okolností nejen zachovávat, ale také působením na ty, na které mají vliv, zajistit jejich zachování.

I když se představitelé států a ozbrojených sil k těmto pravidlům verbálně hlásí, nejsou vždy naplňována. Jejich porušování, ať již z nevědomosti nebo úmyslně, ale ztrácíme všichni. Jsou-li dodržována, je smíření snadnější a mír, který po každé válce nakonec přichází, se docílí snadněji a bude spíše trvalý.

Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, které se zrodilo ze solferinského utrpení, nejen pomáhá trpícím ve válkách bez rozdílu, ale napomáhá i všem aktérům ke správné aplikaci humanitárního práva.

Zasadme se všichni společně o to, aby *Lidskost (humanita) byla udržena na živu*. Dnes je to zapotřebí stejně, možná i více, jako před 165 lety.

Doc. Dr. Marek Jukl
prezident ČČK